

Zadanie 21 Analiza bioróżnorodności i zmienności wewnątrz populacji pszczoł na podstawie cech fenotypowych i behawioralnych wybranych linii hodowlanych na przykładzie maksymalnie 550 rodzin pszczelich linii hodowlanej M Augustowska, maksymalnie 200 rodzin pszczelich linii hodowlanej M Kampinowska oraz maksymalnie 550 rodzin pszczelich linii car Dobra

Materiał badawczy stanowiły rodziny pszczele rasy środkowoeuropejskiej (*Apis mellifera mellifera* L.) utrzymywane w Puszczy Augustowskiej- M Augustowska oraz w Puszczy Kampinoskiej- M Kampinowska i rodziny pszczele rasy kraińskiej (*Apis mellifera carnica* Pollm.) utrzymywane na terenie nowosądeckizny w paśmie Beskidu Wyspowego- car Dobra. Badania potwierdziły, że w populacjach pszczoł M Augustowska i M Kampinowska (odpowiednio 550 i 42 rodziny) oraz car Dobra (550 rodzin), ubarwienie matek, robotnic i trutni jest zgodne ze wzorcem dla tych ras (od 96,2% do 100%). Mała liczba nieprawidłowo ubarwionych osobników w rodzinach świadczy o dobrej izolacji terenów i braku w rejonach badań pszczoł z niepożądanymi genotypami. W niemal wszystkich rodzinach populacji M Augustowska zarówno zachowanie pszczoł na plastrach, jak i sposób sklepienia zapasów były zgodne z wzorcem. W 97,5% przypadków pszczoły były ruchliwe i spływały z plastrów tworząc tzw. „grona”, a suchy, biały zasklep zapasów obserwowano w 96,7% badanych rodzin. W rodzinach populacji M Kampinowska pszczoły były ruchliwe i po wyjęciu ramek z ula spływały z plastrów, a zasklep zapasów był półmokry. Cechy te potwierdzono we wszystkich badanych rodzinach. Pszczoły car Dobra były spokojne, podczas przeglądów trzymały się plastrów nie zbiegając w dół plastra, a typowy zasklep był suchy, jasny. Pozytywne wyniki dla tych cech to odpowiednio 99,8% i 98,9% badanych rodzin. Specyfika terenów, gdzie utrzymywane są badane populacje pszczoł oraz warunki klimatyczne i ukształtowanie terenu wpływają na terminy oblotów. Na terenie Puszczy Augustowskiej pierwsze obloty wiosenne pszczoł były między 19.03. a 10.04.2021, a w Puszczy Kampinoskiej między 05.03 a 09.03.2021. Ostatnie jesienne obloty pszczoł w pasiekach na terenie Puszczy Augustowskiej były między 19.09. a 26.09.2021, a w Puszczy Kampinoskiej między 27.09. a 29.09.2021. Na Nowosądeckiznie pierwsze wiosenne obloty pszczoł obserwowano od 20.02. do 13.04.2021, natomiast ostatnie jesienne od 08.10. do 06.12.2021.